

RECENZ IJA

Dr Milena Raković, docent na Pravnom fakultetu u Banjoj Luci, napisala je na oko 360 strana rad pod naslovom "Javne finansije i finansijsko pravo".

Sadržaj rada je sistematizovan i izložen u osam međusobno skladno i logički povezanih delova, i to:

1. Nauka o javnim finansijama,
2. Javni rashodi,
3. Javni prihodi,
4. Poresko pravo,
5. Budžetsko pravo,
6. Carine,
7. Takse,
8. Javni zajam.

U prvom delu rada autor je uspeo da na dosta jednostavan način prezentira predmet javnih finansija, elaborira povezanost nauke o finansijama sa drugim naučnim disciplinama i doktrine javnih finansija.

Drugi deo rada komponuju tri međusobno povezana i sinhronizovana segmenta u kojima je ekspliciran značaj, uzroci i granice rasta, dejstva, načela i efekti javnih rashoda.

Vrlo je logično da se radu ovakve vrste i namene najviše pažnje posveti javnim prihodima (treći i četvrti deo), a u okviru toga porezima. Složena i aktuelna pitanja poreske institucije autor je prezentirao i eksplicirao kroz pojam i karakteristike poreza, teorije o opravdanju poreza, poresku sposobnost, granice oporezivanja, ciljeve oporezivanja, poreska načela, ekonomsku klasifikaciju poreza, izbegavanje plaćanja poreza, sivu ekonomiju, oblike oporezivanja, poreski monizam, poreski pluralizam i poreski sistem Republike Srpske.

U okviru petog dela autor je s punim pravom dužnu pažnju posvetio budžetu i vanbudžetskim institucijama finansiranja javnih potreba, kao što su: fondovi, trezor, finansijski program i državni bilans. Ovaj segment rada komponuju četiri usklađene, logički povezane i savremeno obrađene celine, i to: opšta obeležja budžeta, posebna obeležja budžeta, budžetska struktura i vanbudžetski instrumenti finansiranja.

Kada je reč o drugim prihodima autor se posebno pozabavio carinama (šesti deo), taksama (sedmi deo) i javnim zajmom (osmi deo), kroz elaboraciju krucijalnih pitanja u kontekstu svakog prihoda ponaosob, kao što su: razvoj, karakteristike, klasifikacije, načela i slično.

Uvidom u strukturu i sadržaj rukopisa koji je predmet recenzije, može se dati opšta ocena da je isti u skladu sa nastavnim planom i programom naučne discipline "Javne finansije i finansijsko pravo", koja se izučava na III godini Pravnog fakulteta u Banjoj Luci. Opravdanost predhodne konstatacije nalazimo u činjenici:

- da rukopis obuhvata ukupnu nastavnu građu naučne discipline "Javne finansije i finansijsko pravo",
- da kompozicija rukopisa zadovoljava kriterijume racionalne realizacije nastavnih aktivnosti i
- da je obim i struktura prezentiranih sadržaja - tematskih jedinica u skladu sa planom i programom.

Sadržaj prezentiranog rukopisa zasniva se na rezultatima savremene nauke o finansijskoj aktivnosti javno - pravnog tela gledano kroz pojedine segmente - javne rashode, instrumente javnih prihoda i institucije finansiranja javnih potreba. U elaboraciji sadržaja javnih finansija autor je, zahvaljujući nesumnjivoj stručnoj i naučnoj reputaciji kao i bogatom pedagoškom iskustvu, demonstrirao sposobnost jasnog, preciznog i argumentovanog tumačenja savremenih problema u kontekstu javnih finansija i finansijskog prava.

Građa je logički struktuirana što će omogućiti zainteresovanima da lakše upoznaju problematiku finansijske aktivnosti države. Sadržaj rada u izvesnoj meri prati pozitivnu zakonsku regulativu u sferi javnih finansija, ali pri tome ne ulazi u širu elaboraciju propisa koji tangiraju finansijsku aktivnost javnog sektora. Prezentirano štivo kako sadržajem tako i svojom interpretacijom složene i aktuelne problematike javnih finansija i finansijskog prava predstavlja doprinos vredan pažnje na ovom, u domicilnoj literaturi, prilično insuficijentnom području.

Ceneći predhodno smatramo da će rad "Javne finansije i finansijsko pravo" korisno poslužiti ne samo studentima prava, nego i studentima drugih obrazovnih institucija, u pripremanju ispitne materije i proširivanju znanja, te praktičarima zaposlenim u javnoj upravi, preduzećima i finansijskim organizacijama, kojima je to radna obaveza ili opšti interes.

Na osnovu svega što smo izložili, stojimo na stanovištu da prezentirani tekst teba prihvatiti, a izdavaču predložemo da ga štampa u obliku knjige, čime će studentima omogućiti da dobiju učilo koje na za njih prihvatljiv način prezentira i eksplicira složenu materiju javnih finansija i finansijskog prava.

U Beogradu, 19. 06. 2003. god.

Recenzenti:

Prof. dr Božidar Raičević